

1. Willen we zo'n basisinkomen uitvoeren? Vinden we dat een taak voor ons? (zie afwegingskader niet-fiscale taken in bijlage 1)

Fiche 15 Integrale vereenvoudiging van belastingen en toeslagen

Beschrijving: de inkomstenbelasting, de toeslagen en de kinderbijslag worden geïntegreerd aan de hand van een formule (uitgezonderd KOT). De aftrekposten en heffingskortingen zijn meegenomen in het ontwerp van de formule en vervallen daarmee, behalve de arbeidskorting. Het belastingdeel is op individuele basis en zal bestaan uit vier schijven. Deze kunnen worden aangevuld met inkomensafhankelijke toelages die gebaseerd zijn op eenvoudige variabelen zoals leeftijd, alleenstaand/paar en het aantal kinderen. De aanvullingen zijn op huishoudniveau. Fiscalisering/vervallen AOW-premie maakt voor Belastingdienst niet uit. Wel nog lastigheid voor groep die wel in NL belasting betaalt, maar hier niet verzekerd is. vergt een complexe structuraanpassing omdat aangiftebiljet buitenland uit elkaar getrokken moet worden.

Overwegingen: betreft uitwerking van een idee van voormalig [redacted], uitgevoerd door DF&A. Nog behoorlijk toekomstmuziek, maar het geeft perspectief op een aanzienlijke vereenvoudiging, wel zal niet aan uitkeerbaarheid kunnen worden ontkomen. De uitkeerbaarheid zou naar Duits voorbeeld ook bij een andere uitvoerder kunnen worden belegd. Bij toelage alleen kans op terugvorderingen bij alleenstaand/paar.

Vragen:

1. Dit is een behoorlijk experimenteel en vergaand idee. Zou het uitvoerbaar kunnen zijn?
2. Maakt het voor de dienst geen verschil of we premies dan wel belastingen innen?
3. Is de groep die wel belasting betaalt maar niet verzekerd is een showstopper voor deze variant?

2. Toeslagen

1. Fiche 18 Inkomen t-2 met vangnet door B/T

Beschrijving: alle toeslagen gaan over op inkomensbegrip t-2. BRI vormt de bron. Er komt een vangnet voor inkomensdalingen >20% en voor mensen van wie inkomen t-2 niet bekend is. Vangnet gaat uit van actueel inkomen. Naar verwachting worden dat zo'n 350.000 gevallen (excl. onbekende inkomens t-2). De verschillen met IBO Toeslagen: er komt wel controle aan de poort en ook tussentijds om vangnet zuiver te houden. Vermogenstoets komt ook op t-2. Fiche hecht veel belang aan monitoring en signalering obv Polis van mogelijk recht op vangnet. Zou per 2023 in werking moeten kunnen treden.

Bevindingen uit WodH IBO Toeslagen:

- Technisch uitvoerbaar, ongeveer jaar nodig voor voorbereiding, grote IV-aanpassing
- Gebrek aan probleemoplossend vermogen: de groep die het nu lastig heeft zit straks in het vangnet. Verlies actualiteit lastige bijwerkingen: als je toeslag niet meer nodig hebt krijg je nog en als je meer nodig hebt moet je wachten
- Vangnet zorgt voor nieuwe complexiteit, maar je kan niet zonder
- Scheelt twee derde van de lage terugvorderingen. Rond vangnet kunnen nieuwe terugvorderingen ontstaan
- Vaststaand inkomen vermindert kans op fraude, bij mensen van wie geen inkomen t-2 bekend is, is hoger frauderisico

Aanvullende vragen voor WodH Contourennota:

- Is 350.000 aanvragen met controle aan de poort, tussentijds toezicht en afrekening achteraf qua aantallen doenlijk?
- Zijn verwachtingen t.a.v. attendering en monitoring op basis van de Polis reëel?
- Zou er ook een vangnet moeten komen t.a.v. vermogenstoets?
- Zou 2023 haalbaar zijn?

2. Fiche 20 Jaarinkomen of maandinkomen obv polis-administratie

Beschrijving: toeslag wordt gebaseerd op het gemiddelde van het meest recente Polisgegevens (4 maanden geleden) en de 12 maanden daarvoor (t-4 tot t-15 maanden). Toeslag is niet langer voorschot, maar wordt dus na 4 maanden uitgekeerd obv gemiddelde over 12 voorafgaande maanden. Er komt een leenfaciliteit om periode tot eerste uitkering te overbruggen (vergelijkbaar

met de huidige bijstandssystematiek). Nieuw element in de Contourennota: voor wie niet in de Polis zit blijft de huidige werkwijze bestaan, dus schatting van actueel inkomen. Uitvoerder nader te bepalen. Invoering bij Belastingdienst kent hoge transitie- en uitvoeringskosten.

Bevindingen uit Weging op de Hand IBO Toeslagen:

- Geen verstandig idee. Een tweede inkomensbegrip binnen de Belastingdienst maakt het complex voor zowel burger als uitvoering. Maandelijks wisselende toeslag nieuwe onzekerheid voor burgers. Leenfaciliteit lastig want wordt verrekend met toeslag. Dit kan burgers in betalingsproblemen brengen
- Minder terugvorderingen aan eind jaar, maar wel maandelijks verrekeningen
- Minimaal 2 jaar voorbereidingstijd. Vergt omvangrijke en complexe IV-aanpassingen
- Fraudegevoeligheid neemt toe: samenspanning tussen werkgever en werknemer. Kosten zijn gemakkelijker over maandgrenzen heen te schuiven dan over jaargrenzen
- Druk op bezwaar en beroep, want iedere maand definitieve toekenning ipv eens per jaar

Vraag:

- Is bevinding uit Weging op de Hand IBO Toeslagen nog actueel of heeft het aanpassing nodig?
- Wat zijn de gevolgen als maand- en jaarsystematiek naast elkaar gebruikt worden? Is dit voor ons doenlijk? Zitten hier juridische haken en ogen aan?
- Zijn transitie- en uitvoeringskosten werkelijk hoog (hoger dan alternatieve uitvoerder wat tekst lijkt te suggereren)?

3. Omleidingsvarianten (fiches 1a, 5a annex, 8)

Bevindingen uit de Weging op de Hand IBO Toeslagen over omleiding van toeslagen:

- Omleiding van toeslag helpt niet om aantal terugvorderingen terug te dringen, maar kan wel bijdragen om de mentale lasten te verminderen
- Het werkt alleen bij stabiele toeslagen, niet voor de groepen die het nu lastig hebben in het stelsel
- Terugvorderingen zijn problematisch met een derde partij ertussen
- Geen prikkel meer tot tijdig doorgeven van wijzigingen, grotere kans op samenspanning. Extra inzet voor handhaafbaarheid nodig
- Complexe wijziging, 9 maanden voorbereidingstijd onder voorbehoud inpasbaarheid en samenloop

Fiche 1a Rechtstreeks uitbetalen huurtoeslag aan verhuurder

Beschrijving: huurtoeslag wordt rechtstreeks overgemaakt aan verhuurder tenzij huurder bij huurcontract aangeeft de toeslag zelf te willen ontvangen (opt-out), huidige technische belemmeringen dienen te worden opgelost (inleeslijsten). Willen zelfde systematiek als KOT, dus met convenant. Verhuurders willen geen risico op terugvorderingen. Ev inkomen t-2 als flankerende maatregel. Invoering op zijn vroegst per 1 jan 2022, ev. gefaseerd.

Overweging: probleem is meer dan technisch. Systemen HT en verhuurders sluiten niet naadloos aan qua tijd. Verhuurders moeten voorfinancieren. De vraag is of ze daartoe bereid zijn.

Vragen:

- Gesteld dat technische belemmeringen kunnen worden opgelost kan we dit per jan 2022?
- Wat zijn de dilemma's bij opt-out?

Fiche 5a Zorgtoeslag annex

Beschrijving: toevoeging aan fiche 5a (premieverlaging). Omleiding als mogelijkheid genoemd. Wel risico op staatsteun. Ook privacy is issue. Te voorkomen door invoering t-2 en ruimere staffels. Zorgverzekeraars willen geen risico op terugvorderingen.

Overweging: VWS niet heel enthousiast (en terecht). Gebrek aan probleemoplossend vermogen. Ingewikkelde terugvorderingen.

Fiche 8 Kinderopvang: eenvoudiger financiering

Beschrijving: toeslag wordt in zijn geheel omgeleid naar de kinderopvangorganisatie. Uitvoerder betaalt inkomensafhankelijke vergoeding van 96% van de kosten aan de kinderopvangorganisatie. Overige voorwaarden blijven in stand. Keuze voor uitvoerder nog niet gemaakt. voorbereidingstijd 4 jaar.

Overwegingen: slecht uitgewerkt voorstel. Niet duidelijk wie factureert of eigenbijdrage int, dan wel de kosten vergoedt. Ingewikkelde driehoekverhouding. Inkomensafhankelijkheid maakt iets minder complex dan eerdere wetsvoorstel DF, maar risico op hoge en complexe terugvorderingen blijft bestaan vanwege instandhouding overige voorwaarden, zoals arbeidseis en koppeling gewerkte uren. Hoger risico op samenspanning vanuit kinderopvang. Haalt ondernemersrisico bij kinderopvang weg. Uitvoerder geen relatie meer met fiscale taken. B/T als uitvoerder ligt daarom niet voor de hand.

Vragen:

1. Als ons gevraagd wordt de rol van uitvoerder op ons te nemen past dat binnen het afwegingskader niet-fiscale taken? Past het binnen onze taak en binnen het belastingdienstbrede perspectief om voor derden te innen en bedrijven te subsidiëren?

4. Fiche 9 Kinderopvang: vergroten toegankelijkheid kindvoorzieningen

Beschrijving: gratis kinderopvang voor 4 dagen in de week (40 uur) en 4 middagen BSO (26 uur). Er komt een publieke uitvoerder die factuur van kinderopvang door ouders laat controleren. Meeruren betalen de ouders zelf aan de kinderopvangorganisatie. Financiering o.a. door afschaffing IACK. Grote toename in de vraag verwacht. Voorbereidingstijd 8-12 jaar. Ingroeimodel kan zijn om eerst fiche 8 te doen en pas daarna over te stappen op gratis opvang.

Overwegingen: uitvoerder heeft geen enkele relatie met fiscale taken. B/T als uitvoerder ligt daarom niet voor de hand. Afschaffing IACK vereenvoudiging belastingstelsel.

Vragen:

1. Als ons gevraagd wordt de rol van uitvoerder op ons te nemen past dat binnen het afwegingskader niet-fiscale taken?

5. Fiche 14 Basisbehoefte toeslag (fiche 8 IBO Toeslagen deelonderzoek 2)

Beschrijving: de zorgtoeslag, huurtoeslag en het kindgebonden budget worden samengevoegd tot een toeslag met één gezamenlijk afbouwtraject en vereenvoudigde grondslagen. Gebaseerd op huur, genormeerde zorgkosten, aantal kinderen en huishoudinkomen. Eén afbouwpunt, vermogenstoets geharmoniseerd. Vermindert marginale druk, vooral bij huishoudens die meerdere toeslagen ontvangen.

De formule, met een afbouwpercentage van 20%:

$$\text{Basisbehoefte toeslag} = 80\% \times \text{huur} + \text{€ } 980 \times \text{aantal kinderen} + \text{€ } 3.130 \times \text{alleenstaande ouder} + 73\% \times \text{zorgkosten} - 20\% \times \text{toetsingsinkomen}$$

Waarbij: Huur = het huurdeel boven de € 3.000 per jaar en onder de € 8.400 per jaar Zorgkosten = betaalde premies voor de basiszorgverzekering en gemiddelde kosten in het kader van het eigen risico in het huishouden (conform standaardpremie in zorgtoeslag). Toetsingsinkomen = het inkomen van het huishouden.

Overwegingen: vergelijkbaar aan eerdere huishoudtoeslag, met iets meer harmonisatie. Loopt tegen dezelfde vraagstukken aan, nl. exporteerbaarheid en uitsplitsbaarheid. Draagt niet of nauwelijks bij aan vermindering aantal terugvorderingen en nabetalings en het zorgen voor meer zekerheid voor de aanvragers.

Vragen:

1. Is dit, net als de voormalige huishoudtoeslag, nog steeds onuitvoerbaar?

Bijlage 1 Afwegingskader niet-fiscale taken

Uitgangpunt: nee, tenzij:

- De Belastingdienst de exclusieve beschikbaarheid van de benodigde data heeft. De Belastingdienst beschikt over (alle) benodigde data op basis van haar primaire taak om de niet-fiscale taak uit te voeren en deze data kunnen niet, niet eenvoudig of alleen tegen hoge kosten gedeeld worden met een alternatieve uitvoerder
- De Belastingdienst over unieke kennis beschikt. De Belastingdienst beschikt op basis van de uitvoering van haar primaire taak over unieke kennis die nodig is voor het uitvoeren van de niet-fiscale taak en deze kennis kan niet of alleen tegen hoge additionele kosten worden overgeheveld naar of worden opgebouwd bij een alternatieve uitvoerder.
- De Belastingdienst over een unieke (ICT-) infrastructuur beschikt. De Belastingdienst beschikt op basis van haar primaire taak over unieke (ICT-) infrastructuur die benodigd is voor het uitvoeren van de niet-fiscale taak en het gebruik van deze infrastructuur kan niet of alleen tegen hoge kosten beschikbaar gesteld worden aan een alternatieve uitvoerder.